

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE “GEOGRAPHIES OF ARAB
AND MUSLIM IDENTITY THROUGH THE EYES OF TRAVELERS”
(Bucharest, September 15–16, 2017)**

Yu. Petrova

PhD (Philology), Associate Professor
A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine
4, Hrushevskoho Str., Kyiv, 01001, Ukraine
j.arabic2011@gmail.com

On 15–16 September 2017 the international scientific conference “Geographies of Arab and Muslim Identity through the Eyes of Travelers” took place at the “Casa Universitarilor” (Bucharest) on the occasion of the 60th anniversary of the Arabic Department of the University of Bucharest. The event was attended by 35 participants from a number of European and Middle Eastern countries. The papers presented focused on the representation of the Other in travel accounts written by Arab and European travelers, as well as the linguistic issues of the studied sources. During the conference a collection of interviews with the Romanian Arabists was launched.

Keywords: Arab travel literature, European travelers in the Orient, representation of the Other, Arab studies in Romania

**МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ “GEOGRAPHIES OF ARAB
AND MUSLIM IDENTITY THROUGH THE EYES OF TRAVELERS”
(Бухарест, 15–16 вересня 2017 р.)**

15–16 вересня в м. Бухаресті (Румунія) відбулася Міжнародна наукова конференція під назвою “Географічний простір арабської та мусульманської ідентичності очима мандрівників” (Geographies of Arab and Muslim Identity through the Eyes of Travelers). Організатором заходу виступило арабське відділення факультету іноземних мов і літератур Бухарестського університету. Цього року воно відзначає 60-річчя свого заснування, тому конференція була присвячена саме цій ювілейній даті. Тематика конференції обрана не випадково: географічній літературі в арабському відділенні приділяється значна увага, і з 2012 р. вона входить до навчальної програми як окремих предмет – з огляду на її важливість для формування соціокультурної компетенції майбутніх спеціалістів за магістерською програмою “Мусульманський простір: суспільства, культури, менталітет”.

Створене в 1957 році, арабське відділення Бухарестського університету за період свого існування випустило чимало фахівців, які пов’язали своє професійне життя з арабською мовою – науковими дослідженнями, перекладом арабської художньої літератури, викладанням – і підняли румунську арабістику на високий рівень, забезпечивши їй світове визнання. Упродовж кількох десятиліть відділення очолювала знаний арабіст-філолог Надія Ангелеску (нар. 1941 р.), яка підготувала цілу плеяду кваліфікованих спеціалістів; без перебільшення можна сказати, що всі нинішні румунські арабісти є її вихованцями. Наразі арабське відділення очолює проф. Джордже Грігоре – відомий фахівець з арабської лінгвістики та літературознавства, голова Міжнародної асоціації арабської діалектології, член Спілки письменників Румунії, перекладач Корану та арабської класичної і сучасної літератури на румунську мову. Навколо заснованого в 1994 р. Центру арабістики Бухарестського університету, який він також очолює, гуртуються творчі сили румунської арабістики.

Місцем проведення заходу став відомий Університетський будинок (Casa Universitarilor), зведений у 1870-х рр., який є однією з архітектурних пам’яток румунської

столиці. Із 2007 р. будівля належить Бухарестському університету, який регулярно проводить тут наукові, культурні та просвітницькі заходи.

На пленарному засіданні учасників конференції привітали ректор Бухарестського університету проф. Мірча Думітру, заступник декана факультету іноземних мов і літератур проф. Богдан Штефанеску, голова Центру арабістики проф. Джорджіє Грігоре та організатор конференції д-р Лаура Сітару.

Після цього відбулася презентація книги “Свідчення про румунську арабістику” [Foșineanu 2017], яка щойно вийшла друком у видавництві Бухарестського університету також із нагоди ювілейної дати. Книга обсягом 325 сторінок являє собою збірку інтерв’ю з румунськими арабістами – від знаних корифеїв (Надії Ангелеску, Джорджіє Грігоре) до представників молодого покоління; до останнього належить і упорядник видання – аспірантка Аліна-Джорджіана Фокшиняну, випускниця арабського відділення 2013 року. Ідея такої збірки зумовлена інтересом юної дослідниці до історії румунської арабістики, яку вона, врешті, вирішила репрезентувати у формі діалогів з її представниками, приурочивши видання до 60-річчя арабського відділення. До збірки увійшли 25 інтерв’ю, взяті упорядником особисто. Серед респондентів були не лише ті, хто пов’язав своє життя з науковою та педагогічною діяльністю, а й дипломати, працівники арабомовної секції Румунського міжнародного радіо, перекладачі-практики, письменники. Загальні запитання, поставлені до всіх респондентів, стосуються вибору професійного шляху, спогадів про студентські роки та викладачів, відвідин арабських країн, професійного становлення та особистих відносин зі світом Сходу. Слід зазначити, що ця книга являє собою перше науково-популярне видання такого роду в історії світової арабістики.

Роботу дводенної конференції було продовжено у двох паралельних секціях; робочими мовами заходу були арабська, англійська та французька. У конференції взяли участь 35 дослідників як з європейських (Естонія, Італія, Польща, Росія, Румунія, Сербія, Угорщина, Україна, Франція), так і близькосхідних (Ізраїль, Йорданія, Катар, Кувейт, Марокко) країн. Україну представляли науковці з Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України (Ю. І. Петрова) та Київського національного університету імені Тараса Шевченка (І. В. Сівков).

У своїх виступах учасники висвітлили широке коло питань, присвячених репрезентації образу “Іншого” в подорожніх нотатках мандрівників. Матеріалом дослідження виступали, з одного боку, арабомовні історичні джерела в жанрі подорожніх нотаток (спадщина Ібн Фадлана, Ібн Баттути, аль-Ідрісі, Павла Алеппського, Ріфа‘а ат-Тахтаві) і твори сучасної арабської художньої літератури, які стосуються тематики подорожей (Луїс ‘Авад, Гада ас-Самман та ін.), з другого – записи європейських мандрівників, які зафіксували свої враження про відвідини Близького Сходу (Ян Потоцький, Дьюла Германус, Тім Макінтош-Сміт та ін.). Низка доповідей стосувалася також лінгвістичних аспектів досліджуваних джерел. Переважна більшість доповідей викликали жваві дискусії, що мали продовження у дружній атмосфері під час перерв на каву та обідів, які завдяки чудовій погоді були організовані на свіжому повітрі в мальовничому куточку території Університетського будинку.

На підсумковому засіданні усі бажаючі мали змогу висловити свої враження про конференцію та внести пропозиції на майбутнє щодо організаційних питань. Учасники відзначили високий рівень організації заходу та активність студентів-волонтерів арабського відділення, які допомагали в організації конференції і завжди були поряд упродовж її роботи.

Доповіді учасників будуть опубліковані у вигляді статей у спеціальному випуску щорічного міжнародного рецензованого журналу “Romano-Arabica”, який із 2001 року видає Центр арабістики Бухарестського університету.

REFERENCES

Foșineanu Alina-Georgiana (2017), *Mărturii din arabistica românească*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti.

Ю. І. Петрова